

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Strasbourg, den 17.4.2018
SWD(2018) 115 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUME AF KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv

om regler, der letter brugen af finansielle og andre oplysninger med henblik på forebyggelse, afsløring, efterforskning eller retsforfølgning af visse strafbare handlinger, og om ophævelse af Rådets afgørelse 2000/642/RIA

{COM(2018) 213 final} - {SWD(2018) 114 final}

Resumé
Konsekvensanalyse vedrørende en lettere brug af finansielle og andre oplysninger med henblik på forebyggelse, afsløring, efterforskning eller retsforfølgning af visse straffbare handlinger
A. Behovet for en indsats
Hvorfor? Hvad er problemet?
Kriminelle grupper og terrorister opererer ofte på tværs af forskellige medlemsstater, og deres aktiver, herunder bankkonti, er normalt placeret overalt i EU eller uden for EU. Deres finansielle aktiviteter kan efterlade et informationsspor i andre medlemsstater, som kan have afgørende betydning for efterforskerne. Manglende eller forsinket adgang til finansielle oplysninger og bankkontooplysninger gør det vanskeligt at afsløre de finansielle strømme, der stammer fra kriminelle aktiviteter. Udbytte fra strafbart forhold kan dermed forblive uopdaget eller kan ikke indefrys. Derudover støder de finansielle efterretningsenheder (FIU'er) på hindringer i deres indbyrdes samarbejde, og når de skal have adgang til retshåndhævelsesoplysninger, der er relevante for udførelsen af deres opgaver i henhold til direktiv EU 2015/849 (fjerde hvidvaskdirektiv).
Hvad forventes der opnået med dette initiativ?
Dette initiativ tager sigte på at øge sikkerheden i EU's medlemsstater og i hele EU ved at forbedre adgangen til finansielle oplysninger, herunder bankkontooplysninger, for kompetente myndigheder og organer med ansvar for forebyggelse, efterforskning og retsforfølgning af alvorlige former for kriminalitet, forbedre deres mulighed for at foretage finansielle efterforskninger og analyser og forbedre deres samarbejde. Desuden tager initiativet sigte på at styrke FIU'ernes mulighed for at udføre deres opgaver i henhold til fjerde hvidvaskdirektiv.
Hvad er merværdien af indsatsen på EU-plan?
EU's indsats vil etablere en harmoniseret tilgang, der skal lette de kompetente myndigheders og organers adgang til finansielle oplysninger med henblik på bekæmpelse af alvorlig kriminalitet og styrke FIU'ernes kapacitet til at bekæmpe hvidvask af penge, de underliggende forbrydelser og finansiering af terrorisme. I betragtning af den grænseoverskridende dimension af denne kriminalitet og det deraf følgende behov for, at de kompetente myndigheder kan få hurtigere adgang til oplysninger for deres analyser og efterforskninger og kan samarbejde mere effektivt på både nationalt og tværnationalt plan, er det nødvendigt med en indsats på EU-plan for at fremme et gnidningsfrit samarbejde mellem myndighederne og give dem mulighed for at få adgang til og udveksle relevante oplysninger.
B. Løsninger
Hvilke lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige politiske løsningsmodeller er der overvejet? Er der en foretrukken løsning? Hvorfor?

En **ikke-lovgivningsmæssig løsningsmodel O** og **13 lovgivningsmæssige løsningsmodeller** blev overvejet og opdelt i:

- **Gruppe A: "HVORFOR"** bør de kompetente myndigheder have adgang til eller udveksle finansielle oplysninger?

LØSNINGSMODEL A.1: udelukkende for at forebygge og bekæmpe hvidvask af penge, de underliggende forbrydelser og finansiering af terrorisme.

LØSNINGSMODEL A.2: udelukkende med hensyn til den "eurokriminalitet", der er omhandlet i artikel 83, stk. 1, i TEUF.

LØSNINGSMODEL A.3: med hensyn til de former for kriminalitet, der er omhandlet i bilag I af Europolforordningen.

- **Gruppe B: "HVORDAN"** bør de kompetente myndigheder have adgang til og udveksle finansielle oplysninger?

LØSNINGSMODEL B.1: give de kompetente myndigheder adgang til centraliserede bankkontoregistre ifølge 1)

Delløsning B.1.a: direkte adgang eller 2) **Delløsning B.1.b:** indirekte adgang.

LØSNINGSMODEL B.2: give de kompetente myndigheder adgang til alle andre finansielle oplysninger ifølge 1)

Delløsning B.2.a: direkte adgang eller 2) **Delløsning B.2.b:** via FIU'erne.

LØSNINGSMODEL B.3: træffe foranstaltninger til udveksling af oplysninger mellem FIU'er og til FIU'ers adgang til og udveksling af oplysninger, som de kompetente myndigheder er i besiddelse af, ifølge 1)

Delløsning B.3.a: direkte samarbejde mellem FIU'er eller 2) **Delløsning B.3.b:** oprettelse af en central FIU.

- **Gruppe C: "HVEM"** af de offentlige myndigheder er omfattet af betingelserne?

LØSNINGSMODEL C.1: offentlige myndigheder med ansvar for at forebygge, efterforske eller retsforfølge strafbare handlinger

LØSNINGSMODEL C.2: offentlige myndigheder i løsningsmodel C.1 og desuden 1) **Delløsning C.2.a:** kontorerne for inddrivelse af aktiver, 2) **Delløsning C.2.b:** Europol eller 3) **Delløsning C.2.c:** OLAF.

For så vidt angår de **kompetente myndigheders adgang til oplysninger, der opbevares i**

bankkontoregistre, er den **foretrukne løsningsmodel** en kombination af **A.3, B.1.a, C.2.a og C.2.b.**

For så vidt angår de **kompetente myndigheders adgang til yderligere finansielle oplysninger** er den **foretrukne løsningsmodel** en kombination af **A.3, B.2.b og C.2.b.**

Med henblik på at **fjerne hindringerne for FIU'ers grænseoverskridende samarbejde og tackle de problemer, som FIU'er har i deres samarbejde med nationale retshåndhævende myndigheder**, er den foretrukne løsningsmodel en kombination af **A.1, B.2.b, B.3.a og C.2.b.**

Hvem støtter den foretrukne løsningsmodel?

Interessenterne var enige om, at adgang til centraliserede bankkontoregistre vil fremme effektiviteten af de retshåndhævende myndigheders efterforskninger og forhindre omkostningerne og den administrative byrde ved ikkemålede anmodninger til bankerne. De fleste respondenter i den offentlige høring var enige om at give de kompetente myndigheder, og også kontorerne for inddrivelse af aktiver, adgang. Medlemsstaterne er enige om at lette samarbejdet mellem FIU'er og udvekslingen af oplysninger mellem FIU'er og kompetente myndigheder. I en nylig Eurobarometer-undersøgelse mente 92 % af respondenterne, at de nationale myndigheder bør dele oplysninger med myndighederne i de andre EU-medlemsstater med henblik på bedre at kunne forebygge og bekæmpe kriminalitet og terrorisme.

C. Virkninger af den foretrukne løsningsmodel

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsningsmodel (hvis der er en sådan - ellers ved de vigtigste løsningsmodeller)?

Den foretrukne løsningsmodel forventes at give bedre mulighed for at øge sikkerheden og bekæmpelsen af kriminalitet i EU. Den vil give hurtigere adgang til klart definerede finansielle oplysninger og sikre et mere effektivt samarbejde mellem FIU'er og kompetente myndigheder. Den vil give kompetente myndigheder, herunder kontorerne for inddrivelse af aktiver, bedre mulighed for hurtigt at få adgang til vigtige finansielle oplysninger, som har afgørende betydning for finansielle efterforskninger. Den foretrukne løsningsmodel vil også i væsentlig grad forbedre FIU'ernes mulighed for at foretage finansielle analyser med henblik på at forhindre hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. Den foretrukne løsningsmodel vil øge de omkostninger og den administrative byrde, der er forbundet med at sende og besvare ikkemålede generelle anmodninger.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsningsmodel (hvis der er en sådan - ellers ved de vigtigste løsningsmodeller)?

Engangsomkostningerne ved gennemførelsen af den foretrukne løsningsmodel, som giver direkte adgang til centraliserede bankkontoregistre og systemer for dataudtræk, anslås til mellem 5 000 EUR og 30 000 EUR (disse skal ganges med antallet af myndigheder, der skal tilsluttes de centraliserede bankkontoregistre og systemer for dataudtræk). Omkostningerne ved adgangen til finansielle oplysninger via FIU'er bæres hovedsageligt af FIU'erne.
Hvordan vil virksomheder, SMV'er og mikrovirksomheder blive påvirket?
Der forventes ikke yderligere omkostninger for banksektoren. Dette initiativ vil snarere medføre betydelige besparelser for bankerne, da de ikke vil skulle behandle og besvare generelle anmodninger fra de kompetente myndigheder. Der forventes ingen specifikke virkninger for SMV'er og mikrovirksomheder.
Vil der være væsentlige virkninger for de nationale budgetter og forvaltninger?
Omkostningerne ved gennemførelsen af direkte adgang til centraliserede bankkontoregistre og systemer for dataudtræk og ved adgangen til finansielle oplysninger via FIU'erne vil få konsekvenser for de nationale budgetter og myndigheder. Disse omkostninger skal dog opvejes af en nedgang i de kompetente myndigheders nuværende administrative og finansielle omkostninger samt af omkostningsbesparelser som følge af et mere effektivt samarbejde mellem FIU'er og med kompetente myndigheder.
Vil der være andre væsentlige virkninger?
De foreslåede foranstaltninger vil få følger for de grundlæggende rettigheder. Indgrebet i retten til beskyttelse af personoplysninger vil blive begrænset til et minimum, eftersom adgangen er begrænset og kun er tiltænkt de relevante myndigheder, hvilket derved sikrer proportionaliteten. Direkte adgang til centraliserede bankkontoregistre og systemer for dataudtræk vil være tilladt, da de indeholder begrænsede oplysninger. Adgang til andre typer finansielle oplysninger vil være mulig via FIU'erne. De foretrukne løsningsmodeller går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målene, og er vurderet til at være de mindst indgribende lovgivningsmæssige instrumenter på EU-plan i tråd med de krav, der er fastsat af Domstolen. Et fremtidigt lovgivningsforslag vil ikke berøre de retssikkerhedsgarantier, der er fastsat i national ret, og vil indføre strenge garantier, hvilket yderligere afbøder eventuelle negative følger for de grundlæggende rettigheder.
D. Opfølgning
Hvornår vil politikken blive revideret?
Kommissionen vil føre tilsyn med den faktiske gennemførelse af de foreslåede lovgivningsmæssige instrumenter og vil på grundlag af høringer af medlemsstater og interessenter evaluere deres resultater i forhold til deres mål og de problemer, der skal løses senest 3 år efter vedtagelsen af de foreslåede foranstaltninger.